Magiczny Kraków

Smocza jama

2025-05-12

Jaskinia pod Wzgórzem Wawelskim, według legendy zamieszkiwana niegdyś przez smoka wawelskiego.

Łączna długość podziemi wynosi 270 m., maksymalna wysokość – 10 m.; trasa zwiedzania (81 m.) obejmuje zejście dawną studnią austriacką oraz oddzielone przewężeniami 3 komory skalne. Wnętrze jaskini uformowało się 12–1,6 mln lat temu w wyniku procesów rzeźbotwórczych (krasowych). Od VII w. stale uczęszczana przez człowieka. Pierwszą informację o jaskini podał wraz z legendą o smoku wawelskim mistrz Wincenty zw. Kadłubkiem w Kronice polskiej (XII/XIII w.). W XVII i XVIII w. przy jaskini i w jej południowej części działała słynna karczma, opisywana przez zagranicznych podróżników i dyplomatów. Prace przy wznoszeniu w latach 1790–1792 fortyfikacji kleszczowych objęły też smoczą jamę: zamurowano dwa dolne otwory, jednocześnie odsłaniając dwa otwory w stropie. Jeden z nich nakryto później (1830 r.) ceglaną kopułą, drugi zaś wykorzystano do budowy szybu z klatką schodową (1851 r.).

W latach 1846–1905 można było zwiedzać jaskinię jedynie za zgodą dowódcy garnizonu wojsk austriackich, stacjonującego na Wawelu. W 1918 r. architekt Adolf Szyszko-Bohusz dokonał remontu generalnego (m.in. austriacką studnię forteczną z 1853 r. przerobił na klatkę schodową) i udostępnił ją zwiedzającym. W 1974 r. przebito tunel ze środkowej komory do nieznanych podziemi. Korytarze te zbadała grupa krakowskich speleologów w 1983 r. i odkryła tzw. drugą smoczą jamę, niedostępną dla zwiedzających. Na murze obronnym w pobliżu wyjścia z jaskini widnieje pamiątkowa tablica, wmurowana tu w 1871 r., z napisem dotyczącym księcia Krakusa, według legendy założyciela miasta Krakowa i pogromcy smoka wawelskiego.